Přítel Lidu

neodvislý časopis

Založen roku 1890 . . .

a zábavná příloha

BESIDKA.

Vychází pravidelně každý čtvrtek.

Entered at the Post Office of Wilber a Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ

.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLÁŠKY

jako, blahopřání, úmrtí, poptávky atd. čítáme 50ctů palec a uveřejníme je pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány buďtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.

Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.

Všechna menší oznámení, blahopřání, díkuvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU *Wilber, Neb.*

TELEFON F 15.

Wilber, Neb., 1. května 1902.

Peruánská vláda činí přípravy k výstavě strojů a přístrojů hnaných lihem a které pomocí lihu vyvozují hybnou sílu, teplo, světlo atd. Má se vypočítati, mnoho-li by muselo se platiti za pšenici ve Wilber, kdyby mlátící stroje pálily alkohol za $3.50 gallon.

V Olive precinktu nepodaří zvolení úřední vyjma assesora žádnou kvalifikaci a v Dorchester celá městská rada odepřela sloužiti a musela být ustanovena nová. Co se to jen děje?

Státní kancelář práce udává v Nebrasce v r. 1901 8897 sňatku a 893 rozvodu, tudíž asi 1 rozvod na každých 10 sňatku. V Douglas a Lancaster County prumněrem 1 k 6. V Saline County bylo v r. 1901 128 sňatku a jen 6 rozvodů, čili 1 k 21 — dukaz to, že manželství v Saline Co. jsou aspoň dvakráte tak šťastnější než jinde v Nebrasce. — Kdo to kýchnul?

Lodařský trust a subsidy bill.

Jak jsme již sdělili, založil J. Pierpont Morgan lodařský trust s obrovským kapitálem $150,000.-000. To má býti odvetou americkému lidu, hlavně ale tisku, za porážku známé Hannovy subsidy bill.

Bernard Baker, hlava jedné společnosti lodní k tomuto trustu patřící, prohlásil, že trust tento nikdy by nebýval založen, kdyby lid a časopisy nebyly porazily Hannovu předlohu na podporování obchodního loďstva a nebyly se tak prohlásily proti tomu, aby americké loďstvo plulo pod americkou vlajkou.

Tento výrok Bakeruv musí se bráti s notnou porcí soli. Americký lid i časopisectvo dokázalo, že by podporovalo obchodní námořnictvo, neboť jinak nebyla by prošla předloha Freyova, kterou by byl potkal stejný osud jako předlohu Hannovu. Leč když lid vše dobře uvážil, shledal, že cena, kterou Hanna a Morgan za založení obchodní navy chtěli, byla ukrutně vysokou, jak už to u tak velkých pánu bývá.

Lid nenalezl v předloze sen. Hanny ovšem také nic, co by jej bylo chránilo od placení tučného tributu cizím lodím. Zároveň neposkytuje se mu žádné povzbuzení ku stavbě nových lodích obchodních, což jest hlavní podmínkou rozkvětu obchodu, a celkem vzato, byl by Mark Hanna sáhl hezky hluboko do vládní pokladny pouze a jedině ve prospěch pennsylvanských dráh.

Dále chtělo se tu zmonopolisovati loďstvo vůbec dle dobře promyšleného plánu Pierpont Morgana a jeho kumpánu.

Lid nemá dále v úmyslu poškoditi zájmy těchto výtečných pánů, ale neví, proč by vlastně měl sáhnouti do národní pokladny a hromaditi jim ještě větší bohatství než mají. Lid nechce je zkrátiti v jich bohatství, leč chce položiti meze oné záhubné moci, kterou pomocí tohoto nahromaděného obrovského majetku docíliti se pokoušejí, a myslí, že taková moc v rukou několika jednotlivců jest národa velice nebezpečna a nebude proto dávati ještě peníze, aby moc tu rozšířil a zvětšil.

Pět společností paroplavebních spojilo se v trust pod americkou kontrolou a Morgan praví, že tím se dokáže, že lid si nepřeje, aby americký kapitál byl investován v obchodním loďstvu.

K smíchu! Kupuje snad Morgan a jeho soudruzi cizozemské lodě ve prospěch lidu anebo k účelům dobročinným, anebo snad pro své zdraví? Jaká to pošetilost, jaké to domnění o smýšlení lidu! Morgan a jeho stoupenci kupují lodě proto, že v tom vidí svůj vlastní velký zisk a zdroj k obrovským příjmům a pánové tito nejsou zrovna tak vybíraví anebo vlastenečtí, aby se ohlíželi na to, pod jakou vlajkou hromaditi budou miliony a koho okradou. K tomu jest jim stejně dobrou vlajka cizozemská jako jich vlastní.

Freyova předloha má tíhu také ovšem odzvoněno a lid unikne takto všemu stisknutí jej do kleští nového vydračného sdružení, jehož řádění ovšem moudrými a spravedlivými zákony může býti v krátkosti náhle konec učiněn.

Santos Dumont.

Vedle zázračného vynálezu telegrafu bez drátu genialního Marconiho zaslouží si povšimnutí neméně genialní větroplavec Santos Dumont, tento vzdušný kouzelník.

Jeho pokus, sestaviti vzdušnou loď, jež nechala by se v závratné výši říditi kormidlem libovolně na všechny strany, jako loď námořní, o což na sta jiných marně se pokoušelo, se mu zdařil. I jemu bylo překonati velké nesnáze z počátku a nebezpečí, jako každý jiný nevyzkoušený a dokonale nepoznaný stroj jest nespolehlivý a nebezpečný, zvláště ve větroplavbě, tak i stroj Dumontův byl nespolehlivý a život větroplavce vsazen na jednu kartu — šťastnou náhodu.

Leč nyní jest vzdušná loď Dumontova dílem tak dokonalým a spolehlivým, že vznáší se lehce do vzduchu, nechá se libovolně říditi na vše strany, níže nebo výše, křižovati vzduchem jako lehounký člun na tiché vodě a plouti ve výšinách na značnou vzdálenost.

A tuto zajímavou větroplavbu, tento zázračný plod lidského ducha a rozumu budou míti Američané příležitost viděti, neboť Santos Dumont nalezá se již v Americe a jest najat pro St. Louiskou výstavu ku konání vzduchoplavecких produkcí.

Dumont ovšem notvrdí, že stroj jeho jest úplně dokonalým a že by snad loď jeho byla koncem a cílem lidského domyslu. Naopak, on stále snaží se sám stroj svůj ještě zdokonaliti a doufá, že naskytne se muž, jenž vynalezne a opraví jej tak, že balon Santos Dumontův bude mu asi právě tak podoben, jako první parník nynější moderní lodi anebo první lokomotiva lokomotivě nyní.

On proto také vynález svůj veřejně předkládá světu a vyzývá lidský rozum k přemýšlení o něm a zdokonalení, maje pevnou důvěru, že v Americe nalezne se geniální duch, který stroj onen na být schopný pokojné stupně po-

Každý zajisté přeje výtečnému a počtivému muži tomu a brdinovi zároveň nejlepšího zdaru a úspěchu a že se ho dočká, není žádné pochybnosti.

Nový div světa.

Minulý měsíc dohotovil chudý německý hodinář Spaet v Berlíně nové hodiny, které jsou skutečně novým divem světa. Hodiny ty jsou dokonalým divem horologie a chronometrie a překonají svými složením daleko světoznámý orloj Strasburgský a Pražský. Dr. Bistengart v Berlíně dokazuje a dosvědčuje to sám, dokládaje, že hodiny Spaetovy jsou tím nejdůmyslnějším vynálezem lidského ducha v tomto století.

Spaet počal na hodinách těch pracovati před 24 lety a representují neméně než 19 roků pilné práce a zkušenosti jeho během této doby jsou zajímavé a musí napsány býti k dějinám jeho obdivuhodného vynálezu.

V době, kdy as z poloviny stroj svůj měl složený, byl Spaet zatčen a přiveden před magistrát na obžalobu své ženy, že jest na rozumu ponaten a tak po nějaký čas byl internován v ženském blázinci. Leč i tu pracoval, kreslil a počítal dále na svém plánu a jsa pak propuštěn na svobodu, pokračoval dále v předsevzaté své práci. Často musel toho zanechati, an pro nedostatek peněz nemohl opatřiti si potřebný materiál.

Umělec byl ve svém podniku podporován císařem Vilémem I., který nemálo se zajímal o toto dílo a značně peněz Spaetovi poskytoval, což ovšem smrtí jeho přestalo.

Hodiny tyto skládají se ze 2200 různých částek, z nichž 142 jsou hybná kolečka a o každém tomto kousku lze říci, že jest prací uměleckou. Každé kolečko jest umělě vyřezáváno na místě jednoduchých. Taktéž všechny plátky, můstky, přímky, vše jest ruční práce umělecká, zlacená, niklovaná a rytinami ozdobená.

Skříň na hodiny jest slohu renaisančního, měří 215 centimetru výšky a s podstavcem 265 centimetru; šířky má 105 centimetru a 54 hloubky. Celý stroj se skříní váží asi 300 liber. Skříň jest tak konstruována, že každý pohyb stroje toho může býti pozorován skrze skleněné velké tabule. Hodiny tyto ukazují sekundy, minuty, hodiny, datum, den v týdnu v obrazech i textu, měsíce, roční období, letopočet, pohyb planet, východ i západ slunce, jeho i měsíce a hvězd určitý pohyb, jakož i podrobná zatmění měsíce a slunce. Mají úplný perpetuelní kalendář se všemi přesnými údaji, kalendář astronomický, ratii ukazující počátek a konec každého roku s udáním astronomických evolucí, ukazují vánoce, velikonoce a svátky svatodušní, jakož i jiné velké svátky křesťanské, Boží tělo atd. Skleněná koule představující sferický svět vykazuje přesně pohyb planet Merkura, Venuše, Marse, země, měsíce Jupitera, Saturna a Urana. Mimo toho všeho mají hodiny v sobě více jak jedno sto t. zv. živých obrázků, totiž pohyblivých figur, jako vidíme ku př. na orloji pražském neb strasburském, totiž apoštolové, kukačka, nová válečná loď, různí ptáci, zvířata, figury, obrazy biblické i novověké atd.

(D. konečení.)

Různé zprávy.

* Pan C. J. Smrž, poštovský z Brainard, v Nebrasce, roznemohl se minulého týdne neštovicemi. Úřad zatával ještě i tenkráte, když již neštovice plaš na něm se vyrazily. Na četné stížnosti od obcanů musil místa se vzdáti a na rozkaz poštovního úřadu místo bylo notně vykouřeno a veřejnosti zase otevřeno. Místo jeho prozatímně zaujal T. J. Smrž.

* Kabelík patnáct tisíc spra- ... v pondělí patek spadnutím d... kradez panu Františku Valkovi, kterýž má rentovanou farmu jednu mili na poledne od Abie, Neb. Pár pěkných mladých koní s postroji a pružinovým vozem mu u- kradeny neznámým padouchem. Šerif z Davidcity se slídicími psy se pustil pachateli, nebo pachatelům po stopě. Krádež byla velmi odvážná a prostudovaná, neboť padouši vyjeli s koňmi přes drátěný plot Poležení padá na jistého pobudu, kterýž se před tím nějaké tři dny po Abie potloukal. Farma okradeného náleží se při dráze.

* Brasilský větroplavec Santos Dumont je návštěvou ve Washingtonu. Byl představen presidentu Rooseveltovi a byl vřele uvítán. President vyslovil přání, že by rád vyletěl do povětří a Santos Dumont řekl, že ho svezе. Bude prý ho nesmírně těšiti, poletí-li v jeho balonu. Tak tedy uvidíme hnedle presidenta Unat v povětří. M. Santos Dumont bude v New Yorku během příštího léta konati zkousky se svým řiditelným balonem a pokusí se vykonati cestu kolem sochy Svobody. Přípravy pro tyto cesty brasilského vzduchoplavce jsou v plném proudu a Santos Dumont musí ještě podepsati smlouvu s družstvem, které se zavázalo opatřiti potřebných $60,000; on se nabídl, že smlouvu podepíše, jakmile se vrátí ze St. Louis. Santos Dumont bude konati vzdušné cesty z Brigton Beachu a proslýchá se, že potřebné peníze opatří známý vynálezce Edison a jiní kapitalisté.

Zdraví nad bohatství.

Bohatství nemá žádné skutečné ceny, není-li člověk zdráv. Jak mnohý boháč změnil by svoje peníze za zdravé a silné tělo? Měli bychom proto s velikou pečlivostí zdraví svoje opatrovati a každou chorobu hned v zárodku utlumit. Severuv Krvečistitel má takové vlastnosti, že přirozeně soustavu lepší, čistí a sílí. Nic, co je nepřirozeného, vylučuje z těla všechnu nečistotu, sílí vlákna a osvěžuje celou cívní soustavu. Blahodárné jeho účinky patrny jsou po krátkém léčení, neboť slabost zmizí, chápavost stane se čilejší a celé tělo proniká pocit zdraví a síly. Je-li soustava tělesná podkopána, krev nečistá, živy seslablé, při letní horečce, vyrážkách a kožních nemocech, krtici, zvětšených žlázách atd. působí Severuv Krvečistel rychle a jistě. Jako jarní lék ku přemožní tísnivého účinku zimního a ku vzbuzení ústrojí ku silné a zdravé činnosti, nemá sobě rovna. Cena $1.00. Na dukaz pravosti je podpis vyrabitele W. F. Severy, Ce-Rapids, Iowa, na každém obalu.

Živý obraz.

Malý hoch, který byl naučen dýchati z hluboka, a jenž stojí hrdě před otcem s prsama rozšířenýma, se září zdraví v lících a leskem života v očích, je živým obrazem rostoucí mužnosti, jaké naše země potřebuje. Základy síly a svěžesti musí být položeny v ranném dětství. Bdělým okem měli by rodiče pozorovati své dítky během jejich něžných let. Každá malá nepravidelnost, která se jeví ve výkonné činnosti jejich ústroji, měla by býti hned napravena. Ne použitím silných a často nebezpečných léku, ale jemného a spolehlivého rodinného. Dra. Petra Hoboko zvláště se k tomu účelu hodí. Možno je podati slaboučkému nemluvněti s úplnou bezpečností Je příjemné k užívání, jemné v činnosti a jistě ve výsledcích.

Mělo by náležti místo v každé domácnosti. Správně nazváno bylo "přítelem matčiným". Dra. Petra Hoboko není na prodej v lékárnách. Dodává se lidem přímo zvláštními jednateli v jeho nejčistším a nejčerstvějším stavu. O další podrobnosti pište na: Dr. Peter Fahrney, 112—114 So. So. Hoyne ave, Chicago, Ill.

TVRZ & POSPISIL

....majitelové....

HOSTINCE B&M

WILBER, NEB

Máme na skladě výtečné lihoviny a vína, znamenité jemné dentonky, výborné lahůdky stále na cepu čerstvý, a každý den do poledne znamenitá hovězí irská nebo uherská polévka, jakož i jiné studené zákusky po celý den.

Navštivte nás.

TVRZ & POSPÍŠIL

Dr. Karel Šťastný

praktický zubní lékař

WILBER NEB

Má elegantně zřízený dentistský parlor. On je žákem nové školy dentistské a ručí za všechnu práce Trhání děje se bez bolesti Každý chrup musí se hodit jinak se plat nežádá

Plnění zubů věnuje se a největší pozornost.

Dr. Šťastný.

Burlington Route

Jízdní řádd rahy

B & M

LINCOLN, OMAHA, CHICAGO, Ss. JOSEPH. KANSAS CITY St. LOUIS a dále do všech míst na jih až k zálivu.

DENVER, HELENA, BUTTE PORTLAND, SALT LAKE CITY, SAN FRANCISCO a do všech mpst a míst západu.

Vlaky odjíždí a přijíždí.

No 92—Express denně do Lincoln, do Omahy a všech měst východních ..... 9:11 ráno
Vyjma neděle.

No 89, Express denně do Wymore, Concordia a všech míst na jih a východ ..... 11.55 dop.

No 90 Express denně do Lincoln, Omahy a na západ i východ ..... 2.46 odp.

No 91 Express denně vyjma neděle do Beatrice, Wymore a všech ostatních stanic..... 7.09 večer
Vlak čís. 92 v neděli nevyjíždí.

No 93 Denně nákladní vlak do Beatrice, Wymore a dále..3.00 ráno

No 94 denní vlak nákladní do Lincoln Omahy a dále..... 8.30 večer

No 100 nákladní vlak pouze do Lincoln a ostatních stanic..8:30 več

Spací vozy, vůz jídelní, vozy pohovkové se zvláštní obsluhou bezplatně na všech rychlovlacích. Lístky prodávají se a zavazadla přijímají ve všech místech ve Sp.Státech a Kanadě

O informace, mapy, jízdní řády a lístky obraťte se na místního jednatele S. E. Davise, nebo dopište na J. FRANCIS, Gen. Passenger Agent, Omaha, Neb

Dr. H. R. BLODGET

praktický zvěrolékař

De WITT — NEB.

léčí spolehlivě všechna domácí zvířata a dostaví se správně ve dne i v noci. Ordinuje v konírnách Chaloupkových a Greerových v úterý a sobotu.

Dr. TRIPLETT

V CRETE NEBRASKA

Věnuje zvláštní pozornost těžkým chorobám chronickým i akutním, jež léčí spolehlivě.

První stavení východně od methodistického kostela.

Žádná hospodyně

neměla by v této době býti bez

DE LAVAL SEPERATORU.

Jest to nejužitečnější vynález pro každou farmu při výrobě másla a zaplatí se sám sebou za krátký čas.

1) Máslo se nesbírá, čímž ušetříte od 5 do 10 procent máselné látek.
2) Ušetříte od 5 do 10 proc. svrtěním.
3) Ušetříte čas a práci.
4) Ušetříte led a vodu, poněvadž vyrábíte máslo z čerstvého mléka.
5) Získáte máslo o 5 až 10 prec. lepší jakosti.
6) Zajistíte mu úplnou čistotu.
7) Zničíte a odstraníte z něho všecky tuberkulosní mikroby a jiné zárodky chorob.
8) Uživáte nejlepší smetanu.
9) Dostanete dobré čerstvé a teplé mléko.
10) Dáte smetaně hutnost dle libosti.
11) Předejdete přijmu u telat.
12) Dáte máslu nejlepší provětrání.
13) Zbavíte ho všeho nepříjemného zápachu.
14) Dáte mu dlouho trvající čerstvost.
15) Ušetříte mnoho práce hospodyni.
16) Ušetříte polovinu času vrtěním.
17) Ušetříte ošetřování jej a ukládání na led neb do studených míst
18) Ušetříte lednice a obladnice.
19) Ušetříte hromadu nádob.
20) Ušetříte mytí a ošetřování nádob.

Ušetříte $10 při krávě ročně

HLAVNÍ JEDNATEL

F. J. Jelínek

Z CRETE

navštíví vás v příštích dnech. Věnujte mu a jeho stroji pozornost a zajisté bez separatoru nebudete

Blažené stáří

—a—

dobré zdraví

je zaručeno těm, kdo užívají

DRA. PETRA

HOBOKO.

Podpírá starou chatu, dodává nové životní síly, posiluje žaludek, dodává sílu údům.

Neškodné ve svém složení a příjemné chuti. Je to všeobecným lékem

PRO STARÉ LIDI.

Lze je dostati pouze skrze místní jednatele nebo přímo od

Dr. PETER FAHRNEY, 112-114 So. Hoyne Ave.,

CHICAGO, ILL.

Prvni cenou Zlatou medalii

na výstavě Transmissisissipské poctěné

PIVO

THE STORZ BREWERY COMPANY.

Nejmodernější pivovar na celém západě, opatřen všemi nejnovějším pivovarnickými stroji. Artézská, 800 stop hluboká studně, hází půl miliónů galonů vody denně. Voda tato jest čistá, prosta všech škodlivých mikrob r oto jest pivo tím nejzdravějším pivem v America a co takové bylo vyzna maná no státním národohospodářským výborem zvláštním diplomem ze dne 10. září 1896 a pak zlatou medailí.

Roční výroba 200,000 sudů

Následovní druhy piva se výrábí:

PIVO V LAHVÍCH

Blue Ribon, Elite, Export, Vienna Export, Family Export

PIVO V SOUDCÍCH

Export, Standard Lager, Muichovské Hoffbrau

Vesměs piva znamen tá a oblíbená

Pivo naše, které dopravuje se ve vlastních ch refrigatorech maj na skladě a čepují J. M. Korbel a Šašek a Plaček

A System Purifier ... **Dr. Kay's Renovator**

cures the very worst cases of Dyspepsia, Constipation, Headache, Falpitation of Heart, Liver and Kidney diseases and bad results of La Grippe. Write us about all your symptoms. Sold by Druggists. Don't take any substitute but send us 25 cts., 50 cts. or $1.00 and we will send Dr. Kay's Renovator by return mail.

A 25cent or 50-cent package of Dr. Kay's Renovator to benefit any of these symptoms or money refunded in any case.

Guaranteed

Address, Dr. D. J. Kay Medicine Co., Saratoga Springs, N. Y.

THE BEST LAWN SWING MADE

AGENTS WANTED

Lawn Swings and Settees, Hammock Chairs, Camp Chairs and Stools, Ironing Tables, Wash Benches, Etc.

Agents easily make

$5 TO $10 PER DAY.

Will furnish samples at reduced prices to those desiring agency. Exclusive territory given. Address,

Clearfield Wooden-Ware Co., CLEARFIELD, PA.

Transmissippi Marble Works

FRANK NOVÁK, majitel. HUMBOLDT, NEB.

Jediný český závod s nahrobky a pomníky na západě.

Podporujte solidní český závod a chraňte se nesvědomitých jednatelů, jimž musíte platit velký výlelek, kdežto u nás obdržíte zboží z první ruky. O bojkotu příčeň se žádá.

Pospíšil Bratři

nejstarší a největší

závod doutnikářský

V OKRESU SALINE

My vyrábíme nejjemnější 5c. doutníky

DAILY NEWS

uznávané za nejlepší doutníky v tom

Naše chvalně známé 10c

BIJOU

jsou nepřekonatelné.

Výborné, rakouské, importované rappé.